

DE RATEL

Losse nummers € 3,50

75 JAAR VRIJHEID IN HUIZEN

41^e jaargang / kwartaalblad - nummer 1 / februari 2020

Historische Kring Huizen

Historische Kring Huizen

Vereniging Historische Kring Huizen - Postadres: Elleboogstraat 19, 1271 RG Huizen

www.historischekringhuizen.nl - E-mail: info@historischekringhuizen.nl - Facebook: facebook.com/historischekringhuizen

Bestuur

Voorzitter	: A.E.J. Doyer, Sterreboslaan 11, 1272 PA Huizen, telefoon 035-695 10 17 e-mail: voorzitter@historischekringhuizen.nl
Secretaris	: M. Geers, Elleboogstraat 19, 1271 RG Huizen, telefoon 06-512 92 423 e-mail: secretaris@historischekringhuizen.nl
Penningmeester	: R.V. Bout, Kronenburgerstraat 8, 1271 PK Huizen, telefoon 035-888 01 36 e-mail: penningmeester@historischekringhuizen.nl
Bestuurslid	: G.H. Schaap, Beemsterboerstraat 2, 1271 SE Huizen, telefoon 035-525 16 69 K. Schipper, Grenspad 58, 1271 XR Huizen, telefoon 035-526 00 66

Werkgroepen

In onze vereniging zijn een aantal werkgroepen of personen actief met een bepaald onderwerp. Een bijzondere plaats neemt de werkgroep Klederdracht in. Naast historisch onderzoek geeft deze werkgroep ook presentaties in Huizer klederdracht.

De werkgroep Dialect is een voortzetting van de Huizer Dialect Werkgroep welke van 1972 tot 2001 zelfstandig heeft gefunctioneerd. Voor meer informatie over de werkgroepen kunt u zich wenden tot de secretaris of tot de contactpersonen:

Werkgroep Archief	: Vacant
Werkgroep Beeld en geluid	: C. Sijl, telefoon 035-525 28 73
Werkgroep Dialect	: K. Schipper, telefoon 035-526 00 66
Werkgroep Genealogie	: mevrouw S. Scholtz-Bunschoten, telefoon 035-524 15 94
Werkgroep Handel en industrie	: K. Schipper, telefoon 035-526 00 66
Werkgroep Klederdracht	: mevrouw S. Scholtz, e-mail klederdrachtgroephuizen@xs4all.nl
Werkgroep Oude Begraafplaats	: Informatie in het archief
Werkgroep Visserij	: K.H. Westland, telefoon 035-524 20 06

Diverse

Archief	: Achterbaan 82 ('t Schoutenhuis), 1271 TZ Huizen, telefoon 035-525 02 23. Geopend op maandag van 09.15 uur tot 14.00 uur; uitgezonderd de eerste maandag van de maand.
Ledenadministratie	: M. Geers, Elleboogstraat 19, 1271 RG Huizen, telefoon 06-512 92 423 e-mail: secretaris@historischekringhuizen.nl
Lidmaatschap	: De bijdrage per jaar is minimaal € 15,00 per persoon of € 17,50 per gezin of voor een organisatie. Voor leden woonachtig in het buitenland geldt een toeslag. Het lidmaatschap gaat in per 1 januari. De reeds verschenen nummers van de Ratel van de lopende jaargang worden toegezonden. Het lidmaatschap wordt automatisch verlengd, tenzij voor 1 december schriftelijk bericht van opzegging is ontvangen bij de ledenadministrateur.
Giften en legaten	: De vereniging is erkend als instelling van algemeen nut en betaalt daardoor minder of geen successierechten. Uw bijdragen, contributies, giften, periodieke schenkingen en erfstellingen kunnen fiscale voordelen bieden. Indien u meer informatie wenst, graag contact opnemen met de penningmeester.
Bankrelatie	: Rabobank nummer NL50 RABO 0329 9603 69
Handelsregister	: Kamer van Koophandel te Hilversum, nummer 40517042
Oprichtingsdatum	: 11 oktober 1979

De vereniging stelt zich onder meer tot doel het bevorderen en verbreiden van de kennis over de cultuur, dialect, folklore, geschiedenis en klederdracht van de gemeente Huizen. Zij tracht dit doel te bereiken door steun te geven aan historisch onderzoek en het uitgeven van publicaties. Verder door het organiseren van bijeenkomsten, excursies, lezingen, presentaties en tentoonstellingen. Ook ijvert zij voor het behoud van de cultuurhistorische en karakteristieke waarden van de gemeente Huizen. Leden van de vereniging Historische Kring Huizen krijgen vier keer per jaar het verenigingsblad de 'Ratel' toegestuurd. Voorts is er vier keer per jaar een lezing met gratis entree voor leden van de Historische Kring Huizen.

Ratel

De 'Ratel' is een uitgave van de Historische Kring Huizen. Het blad verschijnt vier keer per jaar in de maanden februari, mei, september en december. De inhoud valt onder verantwoordelijkheid van de redactie, behoudens bestuursmededelingen.

Redactiecommissie	: Janny Stevens-Melein, telefoon 035-525 09 77; Janine van der Hulst-Veerman
Eindredactie	: Janine van der Hulst-Veerman, janinevanderhulst@gmail.com, telefoon 06-543 11 748
Redactieadres	: J. van der Hulst-Veerman, Riet 15, 1273 CR Huizen, telefoon 06-06-543 11 748
E-mail	: ratel@historischekringhuizen.nl
Drukwerk	: Drukkerij J. Bout & Zn. te Huizen, telefoon 035-525 32 93
Jaarindex	: F. Schraeverus
ISSN	: 1571-0130
Losse nummers	: € 3,50 per exemplaar of € 14,00 per jaargang plus verzendkosten. Losse nummers van de 'Ratel' zijn verkrijgbaar bij de museumwinkel van het Huizer museum of bij de secretaris.
Overname artikelen	: ©2020 HKH, overname uitsluitend na schriftelijke toestemming redactie.
Kopij	: Kopij, liefst vergezeld van foto's, schriftelijk inleveren op het redactieadres. Bij voorkeur per e-mail in Word. Auteursinstructies zijn beschikbaar.

In de periode na december 2019 tot nu toe is er weinig voor de HKH leden vanuit de HKH in de openbaarheid te zien geweest. Dat hoort bij de periode van het jaar. Maar onderwijs speelt er wel van alles, zoals de voorbereidingen van activiteiten voor 75 jaar Vrijheid waar veel Huizer organisaties vooral in de periode april-mei iets organiseren. Zo ook de HKH. Wij hebben nu vier activiteiten in petto die goed gestalte aan het krijgen zijn. De vijfde activiteit, om samen met het Huizer Museum een kleine tentoonstelling van interessante WOII objecten en documenten te realiseren, hapert nog bij gebrek aan tentoonstellingsruimte. Maar, we blijven het proberen!

De inmiddels wel vlottende 75 jaar Vrijheid-activiteiten zijn:

- Een bijzondere Bevrijdings-Huizer Courant uitgeven voor heel Huizen in de week vóór 5 mei. Met veel informatie over het thema 75 jaar Vrijheid. Mocht u daar nog potentiële inhoud voor hebben, meldt u zich bij de redactie (Klaas Schipper en Janine van der Hulst-Veerman); nu kan het nog en we hebben u nodig! Net voor het schrijven van deze tekst ontvingen wij het bericht dat de Gemeente Huizen ons een subsidie van € 3500,- hiervoor gaat geven. Mooi, maar niet genoeg om al onze ideeën te realiseren. Als u wilt helpen met werkzaamheden zoals rondbrengen, sponsoren vinden, adverteerders aanmoedigen en nog veel meer, horen wij dat graag. Het blijft een fors project waarbij alle 'handjes' welkom zijn.
- Alle Ratels in 2020 met aandacht voor de WOII/75 jaar Vrijheid met een speciale editie die in mei uit gaat komen.
- Een fietstocht met gids Klaas Vos langs markante WOII punten in en om Huizen op 9 mei. Bij (te) veel belangstelling, beogen wij deze fietstocht te gaan herhalen.
- Een speciale Lezingavond in de Goede Herderkerk op 12 mei met Leo Vis, een destijds 14-jarige joodse onderduiker op Zeeweg 42, later ook samen

met zijn ouders en zus. Hij vertelt een boeiend persoonlijk verhaal over deze periode in zijn leven en dat van zijn onderduikouders. Na de pauze een verrassende tweespraak van de nu in Huizen wonende Donald de Marcas en Klaas Vos (discussieleiding) over zijn beleving van de Tweede Wereldoorlog en Jodenvervolgung.

Vooraf gaand aan deze Vrijheids-aandacht houdt op 12 maart, aansluitend op onze formele jaarvergadering, Bas Kreuger een lezing over de historie van de Hollandse Waterlinie, die ons tot aan de Tweede Wereldoorlog een verdediging voor vrijheid en zelfstandigheid zou hebben moeten bieden. En op 18 maart een lezing van Wout Goetsee over de historie van klimaatverandering, met speciale aandacht voor de effecten in en om het Gooi. Deze 'Krakend Koud of Tropisch Warm?'-lezing organiseren wij samen met het Huizer Museum als onderdeel van de nu lopende HM-tentoonstelling 'Krakend Koud'.

En op 18 april is weer de inmiddels traditionele, maar nog steeds voor vele Huizer geschiedenisbelangstellenden, enorm trekkende wandeling op Oud Naarden onder leiding van Jan Rebel.

Het bezoeken van al deze activiteiten wil ik u van harte aanbevelen; voor details zie elders in deze Ratel.

Ik hoop in de volgende Ratel ook iets te kunnen zeggen over de Cultuurnota-discussie en de daarmee samenhangende discussie met de Gemeente Huizen over onze veel te krappe huisvestings- en opslagfaciliteiten, die steeds hogere urgentie krijgt. Onze toekomstpositie binnen de steeds uitbreidende erfgoed-aandacht staat op het spel.

Maar nu eerst genieten we van de eerste Ratel met vanaf dit jaar onder leiding van onze eindredactrice Janine van der Hulst-Veerman. Het concept belooft veel! Graag tot ziens op onze jaarvergadering van 12 maart in 't Visnet.

Ewoud Doyer,
voorzitter

AGENDA 2020

Donderdag 12 maart	20.00 uur	Jaarvergadering en presentatie Hollandse Waterlinie door Bas Kreuger.
Zaterdag 14 maart	14.00 uur	Wandeling door het Oude Dorp. Verzamelen bij het Huizer Museum. Kosten € 5,- p.p.
Dinsdag 17 maart	20.00 uur	Huizer Dialect Café Toneelvereniging Ontwaakt (onder voorbehoud)
Woensdag 18 maart	20.00 uur	*Lezing 'Krakend Koud of Tropisch Warm' ; toen, nu en morgen in Huizen en het Gooi' door Wout Goetzee. Locatie: De Boerderij
Zaterdag 18 april	14.00 uur verzamelen	Wandeling landgoed Oud Naarden met Jan Rebel. Verzamelen met fiets bij Theehuis Bos en Hei, opgeven via info@historischekringhuizen.nl of 035 5260580
Woensdag 29 april	20.00 uur	Lezing Onderduikers in de Zonnehoek. Locatie: Kunstcafé in De Boerderij, Hellingstraat 9, Huizen
Zondag 3 mei	12.00 - 16.00	Staan wij met een kraam op de Oostermeent Bevrijdingsmarkt.
Zaterdag 9 mei	14.00 uur	**Fietstocht langs WOII markante plekken en huizen. Klaas Vos leidt en vertelt. Verzamelen bij het Huizer Museum, opgeven via info@historischekringhuizen.nl
Dinsdag 12 mei	20.00 uur	***Thema-avond/lezing door onderduiker Leo Vis en een interview door Klaas Vos met Donald de Marcos. Locatie: Goede Herderkerk, Piersonlaan 2, Huizen
14, 15 en 16 mei		Huizer Toneel - Booëntjies mó't spek... met onze Klaas Schipper Locatie: Theater Graaf Wichman
Zaterdag 6 juni	13.30 uur verzamelen	Fietstocht 'Villawijken en landhuizen'. Verzamelen bij Theehuis Bos en Hei, opgeven via info@historischekringhuizen.nl of 035 5260580
Donderdag 3 september	20.00 uur	Lezingavond
Zaterdag 26 september	10.30 uur verzamelen	Historische Fietstocht Oostermeent Verzamelen bij de Bibliotheek, opgeven via info@historischekringhuizen.nl of 035 5260580
Zaterdag 24 oktober		Rondleiding Oude Begraafplaats, Ceintuurbaan 1, Huizen
Donderdag 19 november	20.00 uur	Lezingavond

* **Lezing 'Krakend Koud of Tropisch Warm'** Kosten: leden HKH en vrienden HM gratis entree lezing + entree museum/ geen lid of vriend: entree museum en lezing samen 6 euro/alleen lezing voor niet vrienden of leden 3 euro.
Verderop in deze Ratel meer informatie over deze lezing.

** **Fietstocht** langs plekken en huizen die een belangrijke rol hebben gespeeld tijdens de oorlog in en rond ons dorp. Met uiteraard ook voormalige drogisterij De Zonnehoek, 't Hooje Nest en Oud-Bussum.

*** **Lezing door onderduiker Leo Vis.** Na de pauze is het woord aan Donald de Marcos, (joods) Huizer ingezetene, voormalig nieuwslezer en hoorspelacteur en ons lid Klaas Vos, oud-VPPO en emeritus-predikant. Wat zij samen gaan doen is nog een verrassing, maar belooft bijzonder genoeg te worden.

- Actuele informatie over de activiteiten is te vinden op de website: www.historischekringhuizen.nl en op de facebookpagina: www.facebook.com/historischekringhuizen.nl
- Tenzij anders vermeld, vinden de thema avonden/presentaties plaats in zalencentrum 't Visnet, de Ruyterstraat 7, 1271 SR Huizen.
- De fietstochten/wandelingen/rondleidingen starten op verschillende locaties.

Archief Historische Kring Huizen

Ons archief is op maandag van 09.00 uur tot 14.30 uur en in principe op zaterdag van 13.30 tot 16.00 uur geopend. N.B. De entree van ons archief is aan de linkerkant van het gebouw en niet via de receptie van het Huizer Museum.

Nieuw jaar, nieuwe voorkant met dit jaar een Ratel die in het teken van '75 jaar Vrijheid' zal staan. En dat niet alleen, vanaf dit jaar wijzigen de foto's op de voorkant per nummer. Met dank aan Drukkerij Bout, die dit technisch mogelijk maakt. De foto in de inzet op de voorkant is een deel van een grotere foto van een Bevrijdingsoptocht bij het oude gemeentehuis aan de Naarderstraat. Deze foto is in zijn geheel te zien in deel 4 van de Oud Huizen in Beeld-serie. Van de grote foto zijn de gegevens helaas onbekend, maar misschien kan een opletende lezer hier uitsluitsel over geven?

Graag brengen we ook de rubriek 'Oproepen' bij u onder de aandacht, wellicht zit er een hulpvraag bij waarmee u ons (verder) kunt helpen?

Na de oproepen vertellen we meer over de boeiende lezing die op 18 maart gegeven wordt door Wout Goetzee over de verander(en)de kustlijn van Huizen en omgeving. Deze lezing wordt in samenwerking met het Huizer Museum gegeven.

In het vorige nummer stond het levensverhaal van Wijmpje Hogenbirk-Baas. Als aanvulling hierop nog een aantal unieke foto's met verwijzing naar de oorspronkelijke tekst in De Ratel van december 2019. Met excuses aan mevrouw Hogenbirk en Gerrit Jongerden vanwege het misverstand dat er voor zorgde dat deze foto's niet bij het artikel werden gepubliceerd.

In de Nieuwsgolf van Philips een publicatie uit 1954 waarin medewerkers geïnformeerd worden over het Philips- van der Willigenfonds voor financiële steun voor de studie van hun kinderen.

Een interview met Huizer drukker Gerrit Visser leverde het verhaal van zijn vader drukker Kees Visser op zoals dat werd opgetekend door mevrouw Lisette Lewin en werd opgenomen in haar boek 'Het Clandestiene boek 1940-1945'. Kees Visser drukte en verspreidde in de Tweede Wereldoorlog diverse Verzetskranten. Het interview met Gerrit Visser zal in de Ratel van mei verschijnen.

Verder de uitnodiging en de agenda voor de Algemene Ledenvergadering in 't Visnet, een kort verslag van de Jaarvergadering van 7 maart 2019 en het Jaarverslag over 2019.

Op 27 november hield Jan Rebel in het Kunstcafé in De Boerderij een lezing over de fietstochten die hij organiseert langs de Voorstelling van Naarden. In het kort vertelt hij over deze markante plekken in en rond Huizen.

Vanuit de werkgroep Dialect het vervolg over de ingezonden dorpsliederen geschreven door Klaas Schipper.

En tot slot weer een verzameling krantenknipsels uit de jaren 1920-1930.

Vanaf dit jaar zal ik, Janine van der Hulst-Veerman, na een gedegen inwerkperiode door Wendy en Janny de eindredactie van De Ratel op me nemen. Hierbij dank ik Wendy van Noppen en het bestuur van harte voor het in mij gestelde vertrouwen. Ik vind het ontzettend leuk om te doen, een verrassing om elke keer weer mooie historische pareltjes te ontdekken en het geeft me veel voldoening om dit met de lezers van De Ratel te mogen delen. Nu mag ik dan toch echt geschiedenis schrijven!

Het redactieteam wenst u heel veel leesplezier.

Janine van der Hulst-Veerman, Janny Stevens en Wendy van Noppen (ex officio)

Inleverdata kopij voor de volgende Ratels:
15 april (meinummer),
12 augustus (septembernummer) en
11 november (decembernummer)

SCHENKINGEN IN DE AFGELOPEN PERIODE

In de afgelopen maanden ontvingen wij van:

- Dhr. Klaas Schipper: vier pennen van diverse Huizer bedrijven.
- Mevr. Elly Kos: schaalte met afbeelding 'strand huizen' en een vaasje.
- Dhr. D. van Wolde: een plaat (litho) van Huizer klederdracht, ingelijst en diverse boeken over klederdracht.
- Dhr. H. Borstlap: diverse boekjes, een luciferdoosje van een horecagelegenheid, koektrommel met afbeelding Oude Kerk, diverse foto's en folders.
- Dhr. G. Jongerden: een in hout uitgesneden Huizer Melkmeisje, diverse folders van de Hervormde Kerk, een boek, grote platen met de afbeelding 'Botboer', drie kalenders, een kwartetspel en diverse foto's.
- Dhr. C. Kruijmer: het archief van de ARP, afdeling Huizen van 1902-1980.

*Wij zijn als Historische Kring
Huizen ontzettend blij met al
deze schenkingen.
Hartelijk dank hiervoor.*

Werkgroep Archief

Oë Huizen

Oë Huizen, jij Huizen, wat leg je daer mooi
tussen de wai en de boëmen
zoë an de rangde van 't Gooi
wëël zou daer nijt wullen wooënen
wat vroger de mēënt was, mót gras en mót hooi
lait nou 't surfstrangd, oëk wel mooi
mót uitzicht óp wolken en luchten zoë blaauw
oë Huizen, jij Huizen, wat hou ik van jou.

Oë Huizen, jij Huizen, mót haven en strangd
mót bótters en bergen mót vissen
bótter in de panne, in de schuur óp 't vuur
wat zullen dee vissies dan snirsen
mar oëk óp de nenge, mót knolle en biet
de oëgst mót naer binnen, al regert 't dat 't giet
en dorsen 't koren, haal binnen 't hooi
oë Huizen, jij Huizen, wat wijn ik jou mooi.

Op de wijs van het Noord-Hollands volkslied.
Klaas van Ijs van Jaap en Jannemeut van IJzuk.

Het lied van Huizen

Huizen éëns een vistersplaes
an de Zuierzee
mót een aigen taal en dracht
aigen liefen lee
Mót z'n malse waien Oëst
korenvelden West
is mijn gebeurtegróngd } bis
Huizen óp z'n best.

Waar ik bin ofgae ofstae
in welke stad of plaes
dobber 'k as een booëtjen deur
dat is buitengaats
Denk ik an m'n plaes in 't Gooi
en z'n bossen schooën
daer is mijn lust en lied } bis
óp een blijee tooën.

Waar de werrelzenders staen
industrie verschijnt
meer en meer 't vistersvolk
en heur dracht verdwijnt
Waar 't zwart, witbóngte vee
siert de grøne wai
daer wul ik ammar héën } bis
ópgeweekt en blij.

Juni 1954, Gijs Vos

Op de wijs van: Waar in 't bronsgroen eikenhout
Vertaald door Gerrit van Jan van Gooësen van Geb en
Klaas van IJs van Jaap en Jannemeut van IJzuk.

Zoëas beloëfd in de vurrige Ratel nog twee versies zoëas ëzungen óp de feestaauid van de Historische Kring ovvēleupen november. Te beginnen mót 't versie dat as tweede ëaindigd is. **'Oë Huizen'** hem ik 't ëneumd, want ik het 't ëschreven. 't Is as tweede ëaindigd, twijs ik 't toch zoën neutig versie vijn. 't Is ók 't éénigste versie waarin een aindjen over 't over Jordaanse wurdt ëzungen.

De melodie is 't zelde as de melodie van 't Noord-Hollandgs volkslied. Nou zallen de meeste van jui-lie nijt éëns weten datte we een Noord-Hollandgs volkslied hemmen, laet staet dat jui-lie weten wat of de wijs is. Óm dat an de weet te kómme können jui-lie luisteren naer 'Loek over Noord-Holland 1' óp 'IijTjoep'.

Ik vijn 't een alleraardigste CD. D'r staen allemól versies óp dee over plaesen in Noord-Holland gaen. Éën van dee versies heet 'Mooi in het Gooi'. As je daer goeëd naer luisteren ka-je horen dat Huizen ók nog ëneumd wurdt.

't Vollëgede versie heet **'Het lied van Huizen'**. 't Is ëschreven deur Gijs Vos in juni 1954. 't Het ók in de Huizer Courant ëstaen, ik denk róngd dee tijd. Hij het 't ëschreven in 't Nederlangds ómdat hij veun dat alleman 't mós können lezen. Ik bin zoë vrij ëweest óm 't in 't Huizers óm te zetten, ómdat ik vijn dat een nijw Huizer (volks)lied in 't Huizers ëzungen mót wurren. De twee teksten wurren hierbij ovvēdrukt.

Nou nog héël wat aarst. Ik leup van de week deur 't darp en kwam bij de Kerkstraet. Ik zag dat ze al aardig ópscheuten mót de nijwbouw van de win-kels dee vurrig jaar ovvēbrangd binnen. En ók zag ik dat ze gewooën weer an 't bouwen binnen wat of d'r stung. Enkelt an de kangt van óuwe raedhuis-plain hemmen ze een aindjen extra annëboud. "t Kan dus wel, in de ofgebrangde stijl weer óp-bouwen. Mót dank an de vrienden van 't ouwe darp en are minsen dee d'r aigen daer hard vur ëmaakt hemmen. Bravo. Meschien können we in de toókómst, as ze de Blokkerpanden gaen slópen, 't zuivelhuis weer vróm krijgen. Wéël 't weet mag 't zeggen, mar ik zou d'r wel blij van wurren.

*Klaas van IJs van Jaap en
Jannemeut van IJzuk*

LEZING 18 MAART:

KRAKEND KOUD OF TROPISCH WARM; TOEN, NU EN MORGEN IN HUIZEN EN HET GOOI

De lezing van Wout Goetzee begint met belangrijkste drijvers voor klimaatverandering op de lange, middenlange en korte termijn. Daarna wordt ingezoomd op de klimaatverandering in de laatste 65 miljoen jaar waarin het klimaat verandert van een warm klimaat met ijsvrije polen in een koud klimaat met ijs aan de polen. In de laatste 2,5 miljoen jaar wordt het klimaat grotendeels bepaald door de z.g. Milankovich cycli waar zeer koude perioden (glacialen) worden afgewisseld met wat meer warmere perioden (interglacialen). Hierbij is met name de één na laatste koude periode bepalend geweest voor het heuvellandschap dat wij nu kennen in het Gooi. Ook de vorming van de Zuiderzee en de afkoeling in de Middeleeuwen komen aan bod, wat schilders op diverse manieren in beeld hebben gebracht.

Na deze introductie over klimaatverandering volgt een korte film met de titel 'Natuurgeweld Gelderse en Eemvallei' van Marcel Creemer over de veranderingen van het Gooise landschap in de laatste 150.000 jaar. In deze periode komen we twee koude perioden (Saalien, Weichselien) en twee warmere perioden (Eemien en het Holoceen) tegen.

Daarbij komen o.a. aan de orde:

- Milankovich cycli
- De vorming van stuwwallen
- De geologische vervorming van de ondergrond
- Verkenning van het toekomstige klimaat
- De zeespiegelschommelingen

Na de pauze gaan we wat meer in op het waarom van zeespiegelschommelingen, de verschillen in effect aan polen en evenaar en wat het betekent voor Nederland in de toekomst.

De heer Goetzee is vrijwilliger van het Geologisch Museum Hofland in Laren waar hij sinds 2006 betrokken is geweest bij de inrichting van diverse wisseltentoonstellingen. Daaraan ontleent hij ook de inspiratie om lezingen te geven over een aantal klimaatveranderingen geologie-gerelateerde onderwerpen. Hij heeft een chemisch technologische achtergrond en woont sinds 1996 in Huizen:

De lezing wordt georganiseerd door het Huizer Museum in samenwerking met de Historische Kring Huizen en vindt plaats op 18 maart in De Boerderij (Hellingstraat 9, Huizen). Inloop 19.30 uur, aanvang 20.00 uur, einde ca. 21.30 uur.

Vooraf (vanaf 19.00 uur) is er mogelijkheid om de Krakend Koud tentoonstelling in het Huizer Museum te bekijken.:

- Leden HKH en vrienden HM gratis entree lezing + entree museum
- Geen lid of vriend: entree museum en lezing samen 6 euro (Museumjaarkaart 3 euro)
- Alleen lezing voor niet vrienden of leden 3 euro
- Consumpties voor eigen rekening
- Aanmelden niet nodig; vol is vol.

AANVULLING

‘UIT HET LEVENSVERRHAAL VAN WIJMPJE HOGENBIRK-BAAS’

(De Ratel van december 2019, blz. 10)

Bij het artikel ‘Uit het levensverhaal van Wijmpje Hogenbirk-Baas’ in De Ratel van december 2019 horen nog een aantal foto's. In de onderschriften staat de plek waar ze in het artikel bij horen. Door een misverstand zijn deze foto's niet bij het artikel zelf afgedrukt. Graag bieden wij onze excuses aan mevrouw Hogenbirk en Gerrit Jongerden aan. Deze unieke beelden wilden we onze lezers niet onthouden.

FOTO 1. Bij eerste alinea op pag. 10:
Boerderijtje aan de Gravenstraat in
1920, afgebroken in 1980. Hier kon
vader niet wennen.

FOTO 2. Bij vijfde alinea pag. 10:
Luchtfoto van de Balatum, 1960.
Vader werkte hier lange tijd.

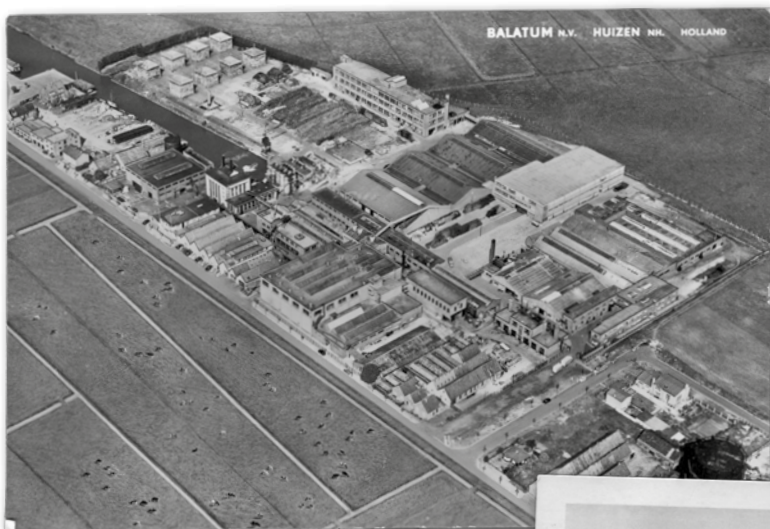

FOTO 3. Bij vierde alinea pag. 15:
Kleuterhuis, Koning Wilhelminaplein 7,
opname uit 1924. Mijn dagverblijf als
driejarige.

FOTO 4. bij zesde alinea pag. 15: De Haardstedelaan, ca. 1925. Links en rechts de Bloemenbuurt, waar nooit een prentbriefkaart van is gemaakt.

FOTO 5. Zevende alinea pag. 15: Christelijke Bewaarschool, later Van Andelschool genoemd, aan de Koningin Wilhelminastraat. Hier bracht ik mijn kleuterjaren door.

FOTO 6. Bij vijfde en zesde alinea op pag. 17: De Trapjesberg, vlak bij de Nieuwe Blaricummerweg. Op dit plaatje van ca. 1900 staat wel 'Laren', maar 't is en was echt Huizer banning (Huizer grondgebied).

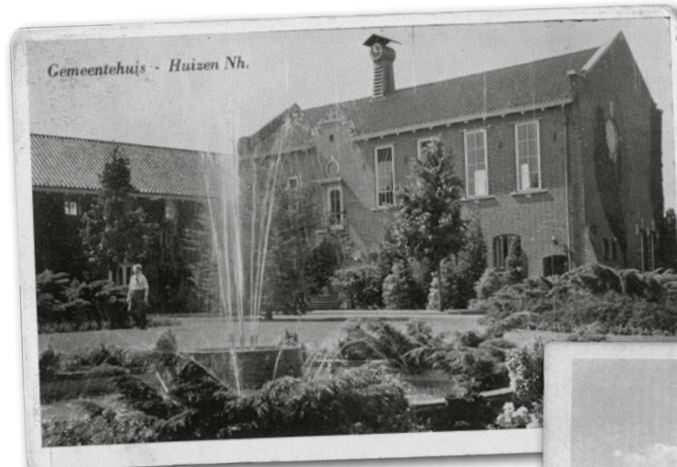

FOTO 7. Bij vijfde alinea op pag. 18: Hier trouwden wij in 1949. De afgebeelde prentbriefkaart is uit die tijd. De man op de foto is gemeentebode Kees Visser, die zojuist de fontein heeft aangezet.

FOTO 8. Bij tweede alinea pag. 18: Hier fietste ik jaren langs op weg naar de Dwarslaan. Gesloopt in 1950, opname ca. 1910.

035 - 526 69 10
06 - 533 909 65

hagedoorn-makelaars.nl
• Gratis Taxatie •

KWEKERIJ SPILT

EENJARIGE ZOMERBLOEIERS
& PRACHTIGE BASKETS
UIT EIGEN KWEKERIJ

GROENTE- EN KRUIDEN PLANTEN

RUIM ASSORTIMENT TUINPLANTEN

WWW.KWEKERIJSPILT.NL

Huizerstraatweg 2, 1411 GN Naarden, 035-6949288

Bakkerij H. Kruijmer B.V.

Specialiteit
Huizer speculaas en
ontbijtkoek

Hellingstraat 14 • Huizen
Tel. 035-5253368

Damesmode „De Gunst”

*Een vertrouwd adres
in een nieuw jasje.
Een kijkje is zeer
de moeite waard.*

Damesmode „De Gunst”

Lindenlaan 7, 1271 AV Huizen, 035 - 5253747

Frank Walder - Setter Lady - Freya - Sommermann -
Toni - Sylbo - Zerres - Gelco - Freetex - Lebeck

Vleeswaren van **NICO & ALIE KLEIN** Groot in kwaliteit

Kaaphoornstroom 20, Tel. (035) 526 23 15
Beursweg 16, Tel. (035) 525 38 32
HUIZEN

**Donderdag op de markt in Bussum,
Wilhelminaplantsoen.**

**Zaterdag op de markt in Huizen,
Oude Raadhuisplein.**

**40 SOORTEN BONBONS
EN DIVERSE ANDERE
CHOCOLADE HEERLIJKHEDEN.**

IN EEN PRACHTIG AUTHENTIEK PAND OP DE HOEK
HAVENSTRAAT/MIDDENWEG.
KOM KIJKEN EN GENIETEN!

OPENINGSTIJDEN

WOENSDAG	10.00 - 17.30 UUR
DONDERDAG	10.00 - 17.30 UUR
VRIJDAG	10.00 - 18.00 UUR
ZATERDAG	10.00 - 17.00 UUR

INFO@SUIKELASCHUUR.NL
035-7852191

HISTORISCHE KRING HUIZEN

Elleboogstraat 19, 1271 RG Huizen

tel. 06 512 92 423 / e-mail: secretaris@historischekringhuizen.nl

UITNODIGING

ALGEMENE JAARVERGADERING

*Het bestuur van de Historische Kring Huizen nodigt haar leden uit tot het bijwonen van de Algemene Ledenvergadering op **donderdag 12 maart 2020**.*

*De vergadering zal worden gehouden in zalencentrum 't Visnet, de Ruyterstraat 7.
Zaal open 19.30 uur, aanvang vergadering 20.00 uur.*

AGENDA

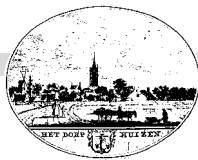
1. Opening
2. Mededelingen/ingekomen stukken
3. Toe te voegen punten
4. Bestuurszaken
5. Notulen Algemene Ledenvergadering 7 maart 2019
6. Jaarverslag 2019
7. Financieel verslag 2019*
8. Verslag kascontrolecommissie en décharge van het bestuur voor het gevoerde beleid
9. Benoeming nieuwe kascontrolecommissie
10. Begroting 2020*
11. Activiteitenprogramma 2020
12. Rondvraag
13. Sluiting

* Het financieel verslag 2019 en de begroting 2020 worden U op verzoek toegezonden en zijn ook tijdens de vergadering beschikbaar.

Na de pauze volgt het 'historische' deel van de avond. De heer Bas Kreuger zal een lezing houden over de Oude Hollandse Waterlinie. Weliswaar ligt ons mooie 'darp' buiten deze waterlinie, maar menig Huizer is er geweest en er zijn ook dorpsgenoten, die er 'verkering' hebben opgedaan, dus een relatie met ons 'darp' is er zeker.

Namens het bestuur van de Historische Kring Huizen, graag tot ziens.

Martin Geers, secretaris

KORT VERSLAG JAARVERGADERING 2019

Kort verslag van de jaarlijkse algemene ledenvergadering van 7 maart 2019 in 't Visnet.

Aanwezig: 53 leden en 12 bezoekers.

1. **OPENING** De voorzitter Ewoud Doyer opent om 20.00 uur de vergadering.
 2. **MEDEDELINGEN** De voorzitter deelt e.e.a. mee over de activiteiten die dit jaar gepland zijn. M.n. vraagt hij aandacht voor het 40-jarig jubileum dat op 2 november (open bijeenkomst) en 21 november (alleen voor leden) gevierd zal worden. Er wordt hard gewerkt om een mooi programma op te zetten, maar geïnteresseerden kunnen zich altijd aanmelden om deze avonden tot een succes te maken.
 3. **BESTUURSZAKEN.** Vanwege privéomstandigheden heeft Jan Rebel zijn taak als secretaris neergelegd. Jan wordt bedankt voor zijn werkzaamheden met enkele attenties. Hij zal nog wel actief blijven o.a. als webmaster en ledenadministrateur. Het secretariaat zal voorlopig waargenomen worden door Klaas Schipper. Gijs Schaap (helaas niet aanwezig op de vergadering) wordt voorgesteld als nieuw bestuurslid. De vergadering gaat hiermee akkoord. Aftredend en herkiesbaar zijn Ewoud Doyer en Klaas Schipper die beiden al vier jaar deel uitmaken van het bestuur. De vergadering is akkoord om hun beiden nog voor een nieuwe periode in het bestuur zitting te doen nemen.
 4. **VERSLAG VAN DE ALGEMENE LEDENVERGADERING** van 13 maart 2018 - Het verslag dat gepubliceerd is in de Ratel van februari wordt zonder op- of aanmerkingen goedgekeurd met dank aan de secretaris.
 5. **JAARVERSLAG 2018** Het jaarverslag is eveneens gepubliceerd in de Ratel. Vanuit de vergadering zijn er geen vragen of opmerkingen over dit verslag.
 6. **FINANCIEEL JAARVERSLAG 2018** Het financieel overzicht is op de vergadering beschikbaar gesteld. Het verslag wordt ook vertoond op het scherm waarop de penningmeester Vincent Bout e.e.a. toelicht. Er zijn geen vragen waarop de penningmeester bedankt wordt voor zijn zorgvuldige werk.
 7. **VERSLAG KASCONTROLECOMMISSIE EN DECHARGE VAN HET BESTUUR VOOR HET GEVOERDE BELEID** De kascontrolecommissie bestaande uit de heren E.A. Rebel en C. Kruijmer hebben de cijfers over 2018 gecontroleerd en in orde bevonden. De vergadering verleent hierop décharge van het bestuur.
 8. **BENOEMING NIEUWE KASCOMMISSIE** De nieuwe kascommissie zal bestaan uit de heren C. Kruijmer en R. Verboon.
 9. **BEGROTING 2019** De penningmeester licht de begroting voor 2019 toe, waarna deze zonder verdere opmerkingen goedgekeurd wordt.
 10. **ACTIVITEITENPROGRAMMA 2019** De voorzitter licht de plannen voor dit jaar toe aan de hand van een overzicht wat op het scherm verschijnt.
Voor de dagtocht naar het Vechtstreekmuseum en de boottocht over de Vecht krijgt Ria Westland het woord voor een toelichting. De kosten bedragen € 41,50 en deelnemers kunnen zich bij Ria aanmelden.
 11. **RONDVRAAG** Van de rondvraag wordt door de aanwezigen geen gebruik gemaakt.
- SLUITING** De voorzitter sluit de vergadering onder dank aan de aanwezigen.

Na de pauze volgt de onthulling van de maquette van Voorbaan 76, waarna de maakster van de maquette, Ineke Westdorp, in een boeiende presentatie ons informeert over de bijzonderheden van dit pand en haar bewoners.

JAARVERSLAG 2019

Algemeen

In het jaar, dat de Historische Kring Huizen haar 40-jarig jubileum vierde, kwam het bestuur twaalf maal bijeen, te weten: 7 januari, 2 februari, 3 maart, 1 april, 6 mei, 27 mei, 1 juli, 5 augustus, 2 september, 1 oktober, 11 november en 9 december.

Per 31 december 2019 had de Historische Kring Huizen 311 leden waarvan 98 gezinsleden. Gedurende 2019 werden om diverse redenen 9 leden van de ledenlijst afgevoerd, maar daartegenover kon de Kring 55 nieuwe leden inschrijven. Het merendeel van deze nieuwe leden meldde zich aan toen de jubileumactiviteiten in het volle daglicht kwamen te staan. 54 Leden wonen buiten het dorp, maar hebben nog immer belangstelling voor de Huizer historie.

Ter voorbereiding van ons jubileum werd een lustrumcommissie gevormd, die regelmatig bijeen kwam en zich danig heeft bezig gehouden met het bedenken, organiseren en veelal zelf uitvoeren van de lustrumactiviteiten.

Activiteiten

In 2019 werd 4 maal een ledenbijeenkomst gehouden, waarvan de laatste, in november, een bijzonder tintje had:

7 maart - Een goed bezochte (ca. 75 personen) jaarvergadering met aansluitend de presentatie van de, door Ineke Westdorp gebouwde, maquette van het pand Voorbaan 76.

9 mei - Eveneens een goed bezochte bijeenkomst met een lezing over het postwezen in Huizen, verzorgd door Janine van der Hulst-Veerman. De avond werd afgesloten met een presentatie van, bij het onderwerp van de avond passende, oude foto's en dia's door Pieter van der Poel.

12 september - De korte ledenvergadering, i.v.m. het benoemen van Martin Geers tot bestuurslid, werd bezocht door ca. 80 personen. Het 2de deel van de avond betrof een lezing over de Gooise stoomtram, verzorgd door Ron Couvé.

Jaarverslag Historische Kring Huizen over 2019

21 november - Een speciale ledenbijeenkomst met ongeveer 120 belangstellenden in het kader van het 40-jarig bestaan van de Historische Kring Huizen. De avond werd afgetrapt door Wendy van Noppen, de aftredende hoofdredacteur van De Ratel, met een voordracht genaamd 'Hoe het zo gekomen is', met de Historische Kring Huizen. Aansluitend kreeg Wendy door wethouder Boom, in zijn functie als locoburgemeester, het Huizer Insigne uitgereikt als blijk van waardering van de gemeente Huizen voor haar 40 jaren inzet voor onze vereniging, maar ook voor haar langdurige inzet bij de Unie van Vrouwelijke Vrijwilligers en de Nederlandse Protestantenvbond Huizen. Daarna kreeg Gerrit Jongerden het erelidmaatschap van de Historische Kring Huizen aangeboden, als dank voor zijn tomeloze inzet voor het behoud en vastleggen van het Huizer dialect. Vervolgens gaven Eef Tielkemeijer en Marrie Schipper een voordracht, in het Huizers, ten beste: een ontmoeting van twee vriendinnen, die elkaar na 40 jaar weer terugzien. Met het gezamenlijk zingen van het nieuwe Huizer dorpslied en een afsluitend woord van onze voorzitter was het officiële gedeelte van deze ledenbijeenkomst afgelopen, maar vele aanwezigen bleven nog een ruim uur gezellig bij elkaar met een hapje en een drankje en met oude en zeldzame diabeelden op de achtergrond.

Open avond voor de Huizer bevolking

Naast onze voorgaande ledenbijeenkomsten werd op 8 november voor de Huizer bevolking een open avond georganiseerd met een "volle bak" en een fraai avondvullend programma.

De avond werd geopend met de verkiezing van een nieuw Huizer dorpslied. Uit het totaal aan inzendingen waren 6 liederen tot de finale doorgedrongen. Vervolgens bespraken Jawuk & Jaantje hetgeen een eeuw geleden in het Huizer "blaadje" geschreven stond over de ontwikkelingen op het 'darp' en hoe de toekomst er wel niet uit zou kunnen komen te zien. Na de pauze (met o.a. brangdewijn mó't gurzijnen en een advocaatje) werd de winnaar van de dorpsliedverkiezing bekend gemaakt. Het winnende lied was: 'Ik hou van Huizen', een bekende melodie met een nieuwe tekst geschreven door Janine van der Hulst-Veerman. Daarna interviewde Klaas Vos de Huizer uitvaartondernemer Mijndert Rebel over de gebruiken in het verleden en heden bij het overlijden van een dierbare. Mijndert had fraaie voorbeelden van de kleding destijds en beelden uit het verleden. Aansluitend was er een diaprojectie van Gijs Schaap over diverse lief en leed taferelen in het Oude Dorp. Tot slot werd met behulp van een aantal 'voorzangers' door de gehele zaal het verkozen Huizer dorpslied uit volle borst gezongen.

Ratels

Naast de bijna standaard vier Ratels die ieder jaar worden uitgebracht is in november een prachtige jubileum Ratel verschenen met een mooie terugblik op 40 jaar Ratelonderwerpen.

Actieve ledenavond

Op 29 april werd onze Actieve ledenavond gehouden in de Brassershoeve. Voorheen heette deze bijeenkomst werkgroepen-overleg. De deelnemers gaven inzage in hun activiteiten en bijbehorende wensen en dat alles in een zeer positieve sfeer. Er vonden goede discussies plaats over de succesnummers van onze Kring en hoe dingen nog beter zouden kunnen. Er kwamen vele suggesties voor verbetering.

Buitenactiviteiten

Onder leiding van onze oud-secretaris, Jan Rebel, werden wederom een aantal activiteiten in de buitenlucht ondernomen:

- 13 april - fietstocht "Oostermeent". Het weer was slecht en er waren derhalve weinig deelnemers, maar e.e.a. werd door hen zeer gewaardeerd.
- 18 mei - fietstocht "Villawijken". Een goed bezochte tocht.

- 14 juni - wandeling over "Landgoed Oud-Bussem". Wederom een succes.
- 21 september - fietstocht "Sporen uit het Verleden". Goed weer en een grote belangstelling.
- Tijdens de Erfgooidag op 31 mei en de Monumentendag/Huizerdag op 14 september kon de toren van de Oude Kerk weer beklommen worden om te genieten van het uitzicht op ons dorp van bovenaf. Uiteraard stond de HKH-kraam weer buiten opgesteld.
- Tijdens de Havendag op 22 juni was de Historische Kring aanwezig met een kraam. De belangstelling van het passerende publiek was goed te noemen.
- Door Ria Westland werd op 31 augustus de jaarlijkse dagtocht georganiseerd, ditmaal naar Maarssen aan de Vecht. Zo'n 25 deelnemers kenen, onder deskundige begeleiding, rond in het Vechtstreekmuseum en kozen, na de lunch, het ruime sop van de Vecht voor een middagvullende boottocht.
- Op 5 oktober hield Jan Veerman, voor een groot aantal deelnemers, zijn bekende, maar altijd weer interessante, rondleiding over de Oude Begraafplaats.

Klederdrachtgroep

De klederdrachtgroep heeft in het afgelopen jaar een achttal optredens verzorgd, te weten:

20 mei	Woon- en zorgcentrum De Marke-De Meenthoek;
31 mei	Nunspeet tijdens Eibertjesdag;
4 juni	Woon- en zorgcentrum Voor Anker i.v.m. hun jubileum;
21 juni	Huizer Visfestijn op de Botterwerf;
22 juni	Havendag op de Botterwerf;
7 september	Urk tijdens de Nationale Dag van de Klederdrachten;
23 september	Woonzorglocatie Domus Magnus Slingerbosch in Crailo;
28 september	Enkhuizen in het Zuiderzeemuseum.

Archief

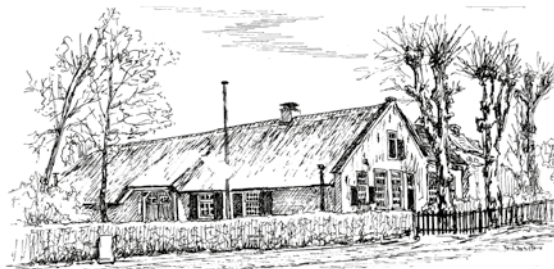
In 2019 is naast de gebruikelijke maandag-openstelling van onze archiefruimte ook verder geëxperimenteerd met de zaterdag-openstelling. Dit laatste was een wisselend succes. Een aantal malen zijn er op de zaterdag bezoekers geweest.

Guido Sterk

J u w e l i e r

Oude Raadhuisplein 3 - Huizen

“de Brassershoeve”

Het gezellige ontmoetingscentrum voor 55-plussers

Stichting Gebruikers de Brassershoeve is gevestigd in een historisch pand op de Waterstraat 2 in Huizen.

We hopen u binnenkort in ons centrum te verwelkomen. Dagelijks bieden wij u een keur aan activiteiten. Extra aanbevolen:

➤ **Op 7 maart aanstaande hebben we een openhuis van 13.00 – 17.00 uur.**

➤ **Op 12 maart: Een mooie presentatie langs de prachtige steden van de Zuiderzee getoond met een Epidiascoop**

KOMT U OOK?

Alle informatie over onze **activiteiten, cursussen** en de **Helpdesk** vind u op onze site

www.debrassershoeve.nl

VAN DEN TOL

o p t i c i e n s

Oude Raadhuisplein 4, 1271 RH Huizen

Tel. 035 - 525 38 55

plein@vandentolopticiens.nl

Oostermeent-Oost 84, 1274 SN Huizen

Tel. 035 - 525 38 53

oostermeent@vandentolopticiens.nl

www.vandentolopticiens.nl

SCHUITEMAN

ACCOUNTANTS & ADVISEURS

- Accountancy
- Fiscale dienstverlening
- HRM
- Corporate Consultancy

www.schuiteman.com

Westland Verzekeringen
Makelaars in Assurantiën

Golfstroom 18
Postbus 38
1270 AA Huizen
Tel.: 035 5261370
Fax: 035 5240384

Westland Verzekeringen Digitaal
info@westland-verzekeringen.nl
www.westland-verzekeringen.nl

PHILIPS IN HUIZEN

(deel 9)

SOCIALE KANTTEKENINGEN

Philips-Van der Willigenfonds

Leden van het Philips-personeel (in de ruimste zin) kunnen voor de studie van hun kinderen, mits deze aan bepaalde eisen voldoen, de medewerking verkrijgen van het Philips-Van der Willigenfonds, voorzover financiële steun gerechtvaardigd is en de middelen van het Fonds het toelaten.

Bij de studie van *gymnasium, lyceum, H.B.S., M.M.S. of Kweekschool* worden de ouders ontheven van de kosten van schoolgeld, boeken en leermiddelen. In bepaalde gevallen kan bovendien een geldelijke toelage worden verstrekt.

Voor de studie van *Universiteit, hogeschool of middelbare technische school* kunnen ten behoeve van begaafde jongelieden toelagen worden verstrekt. Willen beheerders in staat zijn, omtrent de aanvragen voor de cursus 1954/1955 een rechtvaardige beslissing nemen, dan is het nodig, dat deze VOOR 20 MEI 1954 worden ingediend.

Na die datum ingekomen aanvragen kunnen dan ook niet meer in behandeling worden genomen.

De aanvraag moet worden ingediend bij de heer H. Scholtens, Opleidings-Instituut, Larenseweg 139, spreekuur: Maandagavond (na werktijd). Men wordt verzocht het trouwboekje mede te brengen, alsmede de examenlijst en/of rapporten van het laatste schooljaar.

Dat was het weer deze keer. Wordt vervolgd!
 Redactie

UIT HET LEVEN VAN...

In een verhaal uit het leven van Gerrit Visser, zoon van drukker Kees Visser, wordt ingegaan op een gesprek van zijn vader met mevrouw Lisette Lewin dat in haar boek 'Het clandestiene boek 1940-1945' werd opgenomen. Het leek goed om dit interview in zijn geheel in deze Ratel te publiceren, uiteraard met medeweten en goedvinden van Gerrit Visser. Hier volgt het:

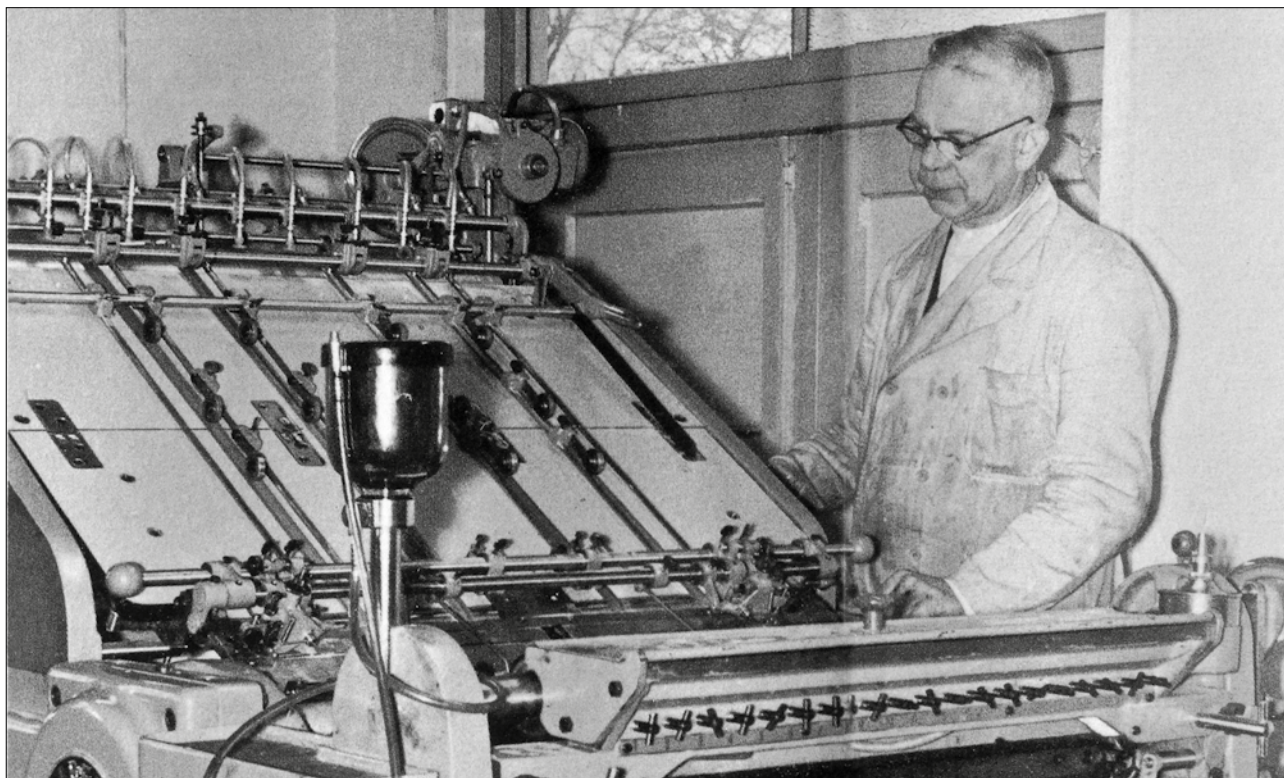
Fragment uit 'Het Clandestiene boek 1940-1945' (1983) – Lisette Lewin

“Als ik Huizen kom binnenwandelen, staat hij me al op te wachten in de Raadhuisstraat; C. Visser, een kleine man, met een rond hoofd en een pet op; bijna 83. Hij is, zegt hij, al een paar keer bij de bushalte wezen kijken. Zijn vrouw, die nooit in haar leven een dag iets anders heeft aangehad dan Huizense klederdracht, is een paar jaar geleden gestorven. De drukkerij bestaat zestig jaar en is pas vier jaar geleden gemoderniseerd. Volgens familietraditie is zijn zoon er nu de baas. Visser zelf woont ernaast, een paar passen van de kerk.

Dat is handig. Het meest opvallende voorwerp in zijn huiskamer is een enorme zwarte, antieke Bijbel, midden op het tafelkleed, altijd bij de hand. Hij heeft dat gevaarlijke werk in de oorlog eenvoudig gedaan omdat hij een goed christenmens is. ‘Ik voelde het als mijn vaderlandse plicht dat ik ook wat doen moest, zo heb ik het altijd gezien,’ zegt hij en hij kijkt me zo ongecompliceerd rechtschapen aan dat mijn gemoed even vol schiet. Mensen die illegaal werk hebben gedaan, deugen over het algemeen, maar van deze drukker is het wel bijzonder moeilijk voorstelbaar dat hij ooit in zijn leven ook maar één slechte gedachte heeft gehad. Een gemakkelijk interview is het niet; mijn Huizens blijkt niet geheel toereikend om alles wat hij vertelt te verstaan.

Volgens Dirk de Jong drukte Visser twaalf clandestiene bellettrie-uitgaven, te weten:

- Voor George Kroonder: Ambrose Bierce, Het voorval op de Owl Creek Bridge, april 1945;
- idem, Jef Last, Tau Kho Tau, Bayard Pers 1945;
- idem, Maurits Mok, Europa, gedicht, Bayard Pers, vijftig genummerde ex. op Oud-Hollandsch papier;

- idem, Jan Spierdijk, Sonnetten, Bayard Pers 1944;
- idem, Garnt Stuiveling, Wordend kristal, xxv kwatrijnen, Bayard Pers 1945;
- voor De Bezige Bij: A.H. Nijhoff, Geboorte, 1945.

Verder:

- Eschee (Samuel Juliard), Tussen schemering en dageraad, 's-Gravenhage, Uitg. mij De Strijd, 1945 (volgens een aantekening heeft de SD hiervan 170 exemplaren in beslag genomen);
- J.P. Heije, Kleine bloemlezing uit de gedichten, samengesteld door Arie Gerrit Schoonderbeek, Laren 1944;
- A. Nonymus (Joh. van Eikeren), De legende van het spookschip De Vliegende Hollander, (in de harde winter van 1945 op de handpers afgedrukt, zegt de colofon);
- Eduard Veterman, Essais, in eigen beheer 1941;
- Joost van den Vondel, Rei uit Gysbrecht, F. Koes, Amsterdam 1945;
- Dertien Maart 1945, Een gedenkwaardige dag in de geschiedenis (Dirk de Jong geeft als enige bijzonderheid: 'Aantekening. Gedrukt door Drukkerij C. Visser te Huizen.')

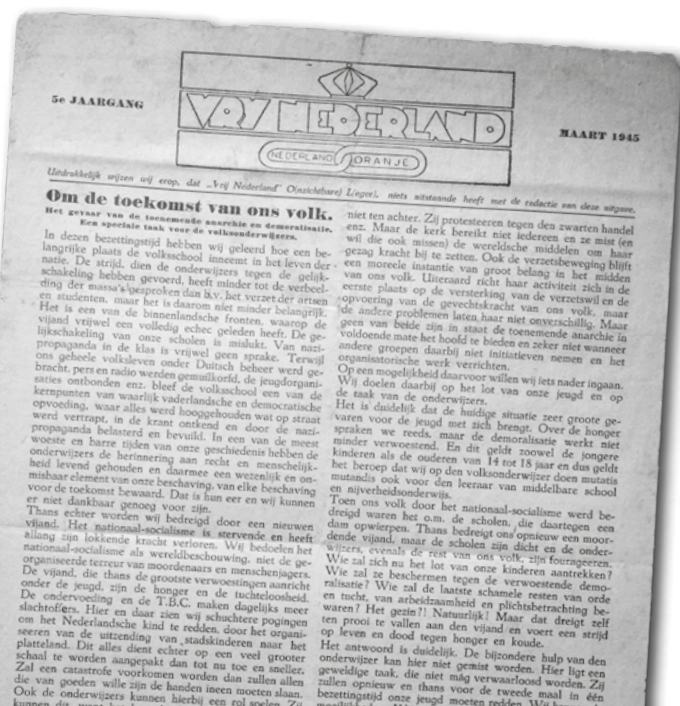
Kees Visser weet die titels allemaal niet meer, maar hij kan de sfeer waarin ze gedrukt werden nog uitstekend beschrijven. Hij drukte inderdaad bellettrie, maar vooral Vrij Nederland en Het Parool.

'Hoe ben ik nou aan Vrij Nederland gekomen?' begint hij. 'In '42 geloof ik kwam er een jongen bij me of ik een krantje bij hem wilde drukken. Die jongen kende ik goed, die was hier bediende bij drogistij Slaap. Ik zeg: "Ja, waarom niet?" We maakten een afspraak dat er iemand bij me zou komen. Er werd een papiertje doorgescheurd. Ik kreeg het ene eindje; hij het andere. Als die papiertjes bij elkaar pasten, mochten we praten.

Eerst gingen we Vrij Nederland 's avonds drukken; je had van die verduisteringsgordijnen, maar later zeiden we: "We zijn gek ook. Als je 's avonds gaat drukken, dan kan je die dingen uit de machine horen klappen. Dan kan je je nog verraden." Dus we hebben het maar gewoon op de dag gedaan met de ramen open en af en toe eventjes kijken of er niemand kwam. Voor die Duitsers was ik nooit zo bang, maar wel voor die kerels van het Rijksinkoopbureau, dat waren Nederlanders en dat waren rotzakken hoor. Er kwam er eens hier iemand van dat bureau, die wist hoeveel papier ik had en die. zegt: "Waar is dat papier gebleven?" Ik zeg: "God man dat weet ik niet hoor." Toen zegt-ie: "Dan

ga ik de zaak sluiten." Toen begon ik te koken, hè?' Visser kijkt me opeens vervaarlijk aan met zijn blauwe ogen of hij denkt dat ik die kerel ben van dat Rijksinkoopbureau. 'En ik douwde hem zo tegen die stijl van de deur. Hij stond te beven onder mijn handen. Ik had hem doodgeslagen, ik had hem platgedouwd tegen die deur, hè? Later zei hij nog: "Ik had het niet zo bedoeld." Ik zeg: "Nee, dat is je geraden ook."

Ik weet niet hoeveel van de Vrij Nederlanden ik heb gedrukt. Een heel stelletje hoor. En elke keer als die vellen papier uit de machine klappen dan zei ik: "Simson de Filistijnen over u." Want, kijk, Vrij Nederland dat was een beetje gevaarlijk hè? Je speelde met je eigen leven om een ander mans leven te redden. Met Vrij Nederland ben ik begonnen met een oplage van 500, later werden het er een paar duizend. Die werden weggestuurd in rollen behangselpapier. Ik gaf ze aan de bode mee, Bode Vos. Die bracht ze dan naar Amsterdam, naar Singel 85, daar zat een verspreidingsadres van Vrij Nederland, een bureau van afhalen en brengen. Bode Vos wist nergens van. Die bracht gewoon behangselpapier naar dat bureau. Meestal stopte ik een berichtje in die rollen. Maar één keer had ik dat niet gedaan en dat was maar gelukkig ook. Want toen hadden ze die man die Vrij Nederland elke keer ophaalde geschaduwd. Die bode had zoals altijd om elf uur die rollen op de stoep gezet. Maar 's middags waren ze nog niet geweest om die rollen te halen. De mensen waren aan die rollen gaan trekken en liepen met die Vrij Nederlanden over straat. Levensgevaarlijk. Vos belde me op: "Wat heb je me nou geflikt!" Hij wist niet dat

hij Vrij Nederland had vervoerd. Toen heb ik alles verstopt. Ik zeg: "Nou wordt het me te link hoor!" Maar het duurde niet lang, want een maand later kwamen ze weer bij me.'

'Met de man die kopij kwam brengen maakte je een afspraak buiten het dorp, dat hij hier niet teveel over de vloer kwam, in het kamp van Jaap van Krelis, een boer. En een andere keer spraken we weer ergens anders af. Eerst kwam Jasper Visser de kopij brengen. Later kwam er een ander, mr. Van Namen. Die kwam zeggen: "Jassie is gepakt. Jassie Visser". Ik zeg: "Hoe is dat gekomen?" Ze hadden iemand opgepakt met Vrij Nederland in zijn zak, die kwam helemaal van Tiel af. Dat was een kletsmaajor. Ze vroegen hem waar Vrij Nederland werd gedrukt. En hij zegt: "Bij Visser in Huizen." Toen pakten ze die Jassie Visser op, bij vergissing, want ze moesten mij hebben. Jassie is niet door- geslagen. Maar Jassie is, ook al weer bij vergissing, weer vrijgelaten. Ze hebben een andere Visser gehouden en die hebben ze later doodgeschoten. Terwijl ze mij moesten hebben!'

Hij had nu toch wel de schrik te pakken. Doorgaan met Vrij Nederland was te riskant. Maar een week of vier later kwamen ze toch weer een beroep op hem doen. 'De boel was ergens anders opgerold. Toen ben ik toch maar weer gaan drukken. Ik dacht: "Als mijn tijd er is dan zal ik wel verschijnen moeten en als het mijn tijd niet is dan blijf ik hier wel lopen." Mijn vrouw wist nergens van. Maar op het laatst kwam ze d'r toch achter. Ze zei steeds maar: "Wat doe je toch?" Ik zeg: "Mens hou toch op." Maar ik heb het haar toch maar verteld. Een keer kwam ze de drukkerij binnen toen ik daar koffie zat te drinken met Van Namen. Die zag er altijd weer anders uit. Dan had hij weer een blauwe bril op en dan had hij weer een bruine bril op. Je herkende hem nooit. Ze zegt: "Wie is dat?" Ik zeg: "Die man is het en nou weet je het." Bode Vos die durfde niet meer en toen kwam er een ander Vrij Nederland halen. Ik zeg: "Da's levensgevaarlijk, hoor." Hij zegt: "Ja, maar ik heb een mitrailleur in de auto, als ze me pakken, dan schiet ik." Dat was een communist.' Huizen was toen een klein dorp, waar iedereen elkaar kende en iedereen wist wie hij wel of niet kon vertrouwen.

'Ik had een matrijs, een drie-ster, die beroemde drie-ster van Kuyper. Als ik klaar was stopte ik hem

altijd weg. Als ze hier zouden komen en naar die matrijs zouden vragen dan zou ik zeggen: "Die heb ik niet. Hoe kom je d'r bij?" Dat matrijssie begroef ik altijd even in het zand. En het zetsel moest ik altijd zo gauw mogelijk vernietigen. Dan kwam de melkboer het zetsel halen in zijn kar waarin hij melk en boter vervoerde. Die bracht het naar mevrouw Hogerheide, een mevrouw uit Indië. Ze kwam altijd vragen: "Kees, zit je ergens mee, dan zeg je het maar hoor." Ik weet niet hoeveel lood die mevrouw wel onder de vloer had van mij. Kijk die melkboer werd niet aangehouden. Je had hier een open terrein, het Populierenlaantje. Het is nou bebouwd. Daar was een NSB-er aan het aardappelen rooien, Vonkie. Hij heette *Vonk, maar het was zo'n klein kereltje. Een vriend van me wil daar zetsel van Vrij Nederland begraven. Hij gaat een praatje maken met die Vonk. Hij zegt: "Zo, Vonk, sta jij hier aardappelen te rooien?" En ondertussen begraaft hij Vrij Nederland. En die Vonk maar schoffelen. Dat was zo verrekt mooi.'

De Bezige Bij, daar ben ik aan gekomen door Maurits Mok. Die zat hier ondergedoken. Ik had een boekje van De Bezige Bij gezien en dat was mooi. Ik zei tegen Maurits Mok: 'Zullen we zoiets ook eens drukken?' Nou een paar dagen later kwam er iemand. Toen heb ik dat boekje gedrukt. Hij is ook nog geweest, de grote baas zelf, Lubberhuizen. Ja later begonnen ze je te kennen. Als de oorlog langer had geduurd had ik wel meer voor De Bezige Bij gedrukt.

Voor Eduard Vetsman heb ik gedrukt Essais. Toen de oorlog was afgelopen kwam er nog iemand van dat Rijksinkoopbureau. Ik drukte net nog een illegaal boekje voor De Bezige Bij, Geboorte van A.H.

Nijhoff. Hij vraagt: 'Hoe kom je er aan? Hoeveel vellen papier gebruik je daarvoor? Als je dat niet weet, dan kan ik je nog in de veiling nemen.' Hij stopte me bijna nog in het Oranjehotel!

Voor George Kroonder drukte ik de Bayard-reeks. Daar heb ik er wat van gedrukt, van de Bayardpers. Zo'n twaalf of dertienduizend zeker. De titels weet ik niet eens meer.

'Het is,' verzekert Visser ten overvloede, 'mij nooit te doen geweest om de ping-ping. Nee, eerlijk waar niet hoor. Van De Bezige Bij kreeg ik na de oorlog nog een briefje: "Visser, hè-je-'t papier wel berekend?" Waarvan ik dan zelf leefde? Nou van mijn vermogen, laat ik het zo zeggen.' Hij lacht eventjes. 'Nou je drukte bonnen waar je aardappelen op kon krijgen. Of er kwam iemand om honderd nota's, daar mocht je een rijksdaalder aan papier aan verwerken. Voor Fotogravure drukte ik ansichtkaarten. Maar alleen de streepjes achterop. Ja, toch kon ik me behoorlijk redden hoor. De Duitsers zaten in de openbare school ingekwartierd. Een keer kwamen ze bij me; voor Weihnachten hadden ze van die gekleurde kaarten nodig en van die rollen papier om guirlandes van te maken. Nou dat deed ik voor die jongens. Die konden het ook niet helpen, de stakkers.'

Het idee dat die Duitsers eens zouden kijken wat hij nog meer drukte wuift hij weg: 'Welnee!' Als hij papier nodig had deed hij het altijd voorkomen of hij voor de Wehrmacht drukte. 'Wat ik dan deed voor de Wehrmacht hebben ze nooit gevraagd.' Ik drukte werkstaten voor een aannemersfirma in Blaricum. De bedrijfsleider die ik goed kende was een NSB-er maar hij vroeg altijd: 'Kees, hoeveel papier heb je nodig?' Als hij duizend van die werkstaten nodig had zei hij: 'Zet er maar vijfduizend op, dan hè-je nog wat papier.' En anders zette je maar 'Order Wehrmacht' op een formulier en je stuurde het naar Amsterdam. Dan kwamen ze het papier keurig afleveren. Ja, daar drukte ik dan Vrij Nederland op of die illegale boekjes.

Hij had één knecht in de drukkerij. 'Die kon ik best vertrouwen. Hij zei altijd van "Na de oorlog, na de oorlog". Hij dacht dat er dan heel wat zou gebeuren. Maar ik zei altijd: Als de oorlog afgelopen is, dan ben ik nog steeds gewoon Kees en jij Henk hoor. Dan hebben ze ons niet meer nodig. Je mag blij zijn als je er het levend van af brengt. Na

de oorlog zegt zo'n Huizer tegen me: "Verdomme, Kees, drukte jij al die dingen? Ik dacht dat ze uit de lucht kwamen vallen. Dat ze zo dichtbij werden gedrukt!" Ze werden hier ook verspreid, maar wie dat deed, dat weet ik niet.'

In 1963 bestond de drukkerij veertig jaar. Kees Visser kreeg de eremedaille van Oranje-Nassau.

George Kroonder gaf hem het boek *Heidens Spanje* van Richard Wright, met de opdracht: 'Voor Kees, de drukker, ter gelegenheid van zijn late decorering en zijn vele illegale werk. In vriendschap, 30 april 1964.' Mathieu Smedts, de hoofdredacteur van *Vrij Nederland* kwam met De Geus van de directie feliciteren. Smedts gaf hem een boek dat hij zelf had samengesteld: *Den vaderland getrouwe*, met de opdracht: 'Aangeboden in dankbare herinnering aan uw moedige medewerking aan het verzetsblad *Vrij Nederland* in de jaren 1940-1945.'

Ik zit met een stapeltje boeken op schoot. Er is er ook een bij van Eduard Veterman, de toneelschrijver, regisseur, decorontwerper, die het Duitse concentratiekamp overleefde maar in 1946 bij een auto-ongeluk om het leven kwam. Een Haagse tragedie, *De comédie der ijdelheid*, met de opdracht 'Aan C. Visser. Herinnering aan onze prettige samenwerking in augustus 1941. Eduard Veterman.'

Nu zijn vrouw gestorven is voelt Visser zich eenzaam, zegt hij. Af en toe haalt hij die boeken eens uit de kast. 'Als ik 's avonds niet weet wat ik doen moet dan lees ik er wel eens in. Maar daar word ik zo cholerisch van. Al die ellende. Dan leg ik het maar weer neer.'

'Dat ik de dans ontsprongen ben,' zegt hij, 'dat snap ik niet. Ik zei "Amen" toen ik hoorde dat het over was. Ik zeg tegen mijn vrouw: "Amen hoor".'

Hij brengt me naar de bushalte. Dan kuiert hij weer terug naar zijn huisje bij de kerk. Om de zoveel meter keert hij zich om en zwaait naar me uit alle macht. Tenslotte verdwijnt zijn ronde hoofd met de per achter de bomen. Het laatste wat ik van hem zie is zijn zwaaiende arm. Dan verdwijnt de drukker uit het gezicht."

*De naam Vonk is gefingeerd

In het mei-nummer het vervolg uit het leven van Gerrit Visser.

Als we in Huizen over historie spreken, denken we vooral aan de historie van ons dorp. Maar ook in de directe omgeving is nog veel zichtbaar van het verleden. Enige jaren geleden was dat voor mij de aanleiding om een fietstocht te organiseren om de plaatsen waar nog wat van het verleden te vinden is, te delen met anderen. Dat leidde tot een fietstocht langs sporen van de Voorstelling van Naarden uit de Eerste Wereldoorlog.

Deze stelling liep dwars over de Naarder Eng en de Tafelbergheide tot achter Bussum. De artilleriewal die een zevental schansen met elkaar verbond is op verschillende plaatsen nog herkenbaar in het landschap. En o.a. zijn de kuilen van enkele geschutsofstellingen in de omgeving van de Naarderstraat na honderd jaar nog duidelijk herkenbaar. Ook een bezoek aan de enige grafheuvel in Huizen stond op het programma en een stuk smalspoor dat nog te vinden is in het asfalt van de Vliegheiweg. Maar ook een uniek doorkijkje op ons dorp vanaf de Naarder Eng wat ogenschijnlijk door de eeuwen heen niet is veranderd.

Naderhand kwam er een wandeling over landgoed Oud Naarden bij, waar nog duidelijke sporen zijn te vinden van een prachtig ontworpen terrein met o.a. twee sterrenbossen. Ook zijn er nog sporen te vinden van afweergeschut uit de Tweede Wereldoorlog.

Een derde route volgde vooral de geschiedenis van de landgoederen en de prachtige villawijken die rondom ons dorp zijn ontstaan. Zo ligt er vlak langs de snelweg een klein lommerrijk terrein van het voormalige landgoed Kommerrust. Een vrij toegankelijk terrein, maar nauwelijks bekend.

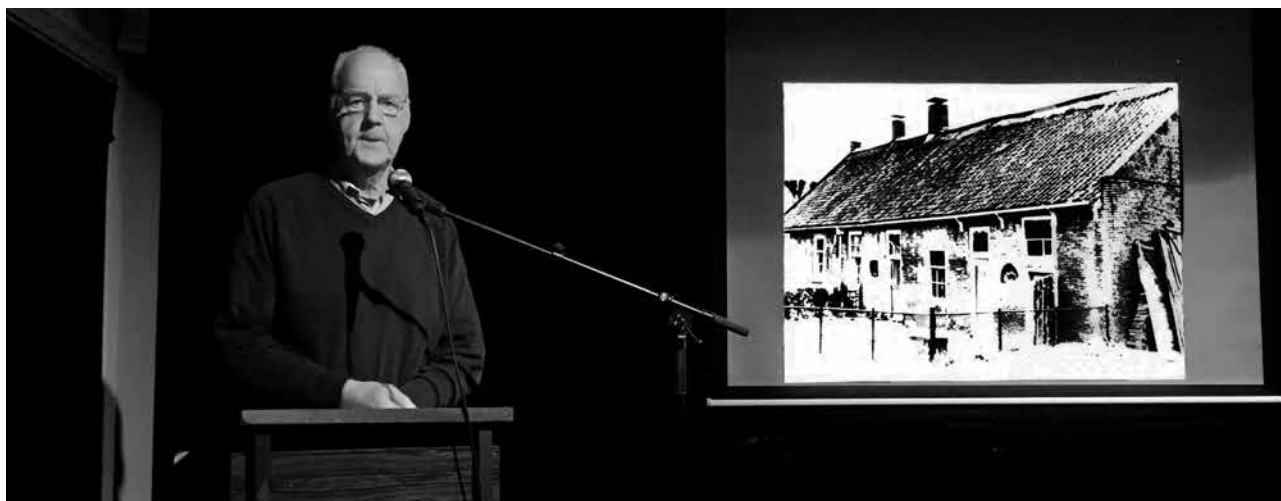
Sinds vorig jaar organiseren we ook een fietstocht door het nieuwe Huizen. Dick Kos die vanaf de Gooilandweg de hele Oostermeent heeft zien ontstaan weet nog veel te vertellen over plekken die nog zichtbaar zijn uit de periode dat het nog een grote groene vlakte was.

Naast deze fietstochten is al een aantal keren een rondwandeling over landgoed Oud-Bussem georganiseerd. Niet alleen het prachtige omliggende terrein werd bezocht, maar ook een kijkje in het interieur van het landhuis waar SAS nu in is gehuisvest stond op het programma. Dat wordt gedaan door de beheerder van het landgoed.

Zo is ook de naast gelegen prachtige hofstede Oud-Bussem al eens aangedaan. De gebouwen zijn eigendom van het bedrijf Strengtholt, die zorgdraagt voor het behoud van historische karakter. Ook daar is het de beheerder die alles laat weten over de gebouwen en de geschiedenis.

Jan Rebel

NB. Jan Rebel, die de fiets- en wandeltochten begeleidt, gaf 27 november in het Kunstcafé in De Boerderij aan de hand van een beeldpresentatie een lezing over deze plekken. Met heel veel dank aan Frans Bianchi voor het initiatief en deze mooie gelegenheid.

REACTIES EN OPROEPEN

Reacties

In de vorige Ratel vroegen we of iemand meer wist over de familie Van Doorninck die bij de Limieten woonden en van wie de postbodes tussen de middag een warme maaltijd kregen. Dit in aanvulling op de artikelen over de Historie van de postverzorging in Huizen. Van Sandra Scholtz ontvingen we de volgende informatie over de familie van Doorninck:

De heer Willem Borre van Doorninck geboren 3-12-1895 te Bennebroek en overleden 9-9-1963 te Baarn. Zoon van Pieter Nicolaas van Doorninck en Emmerentia Repelaer.

Getrouwd 2-9-1920 te Parijs en later nog een keer in Huizen 9-5-1921 met Johanna Engelina Maria van Doorninck geboren 22-10-1888 te Zutphen en overleden 5-11-1981 te U.S.A. Dochter van Adam Joan Wilhelm van Doorninck en Johanna van Reede tot Ter Aar.

Zij zijn beide begraven op de begraafplaats Klokhuudijk, Idzega

Samen hebben zij drie kinderen gekregen.

1. Zoon geboren 26-9-1921
2. Dochter geboren 1-11-1922
3. Zoon geboren 26-9-1925

Alle kinderen zijn in Huizen geboren, met als adres 'De Limieten'. De geboorteadvertenties zitten in het archief van de HKH.

Waarschijnlijk is Johanna na het overlijden van haar man, naar Amerika vertrokken, wellicht naar familie.

Hartelijk dank Sandra voor de aanvulling!

Oproepen

- In het kader van '75 jaar Vrijheid', zoeken we (korte) verhalen, anekdotes en/of foto's van de Tweede Wereldoorlog in Huizen en de Bevrijding en Bevrijdingsfeesten voor publicatie in de speciale Bevrijdings-Huizer Courant en in De Ratel. U kunt hiervoor contact opnemen met de redactie (zie colofon).

- In Huizen zijn er heel wat bedrijven die 40 jaar of langer bestaan. We bieden graag podium aan deze bedrijven in De Ratel. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de redactie van De Ratel.

- Kent u dat? U bent in gesprek met iemand en plotseling gaat het over vroeger en zegt u: 'Mijn moeder zei altijd...' Nu zijn wij heel erg benieuwd wat uw moeder altijd zei.

Als voorbeeld een uitspraak van de moeder van Janny Stevens: "Als je nooit iets nieuw koopt, wordt nooit iets antiek." En de oma van Wendy van Noppen noemde kleine kwalen: "verdrietlijkheden, waar je behoorlijk last van kunt hebben."

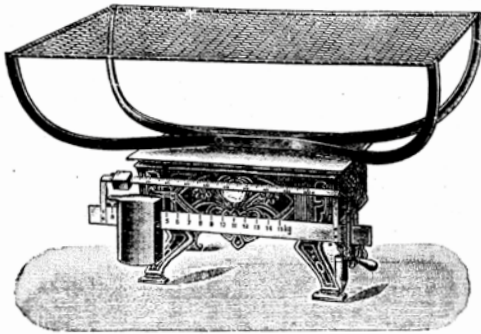
Het mag natuurlijk ook een uitdrukking van uw vader, opa, oma, oom, tante, etc. zijn.

HERINNERINGEN AAN ADVERTENTIES UIT DE JAREN 1920/1930

Bron: Gids voor de Gemeente HUIZEN en Omstreken

J. VAN AMSTEL - LANGE STRAAT 72

Drogist-artikelen en Parfums

STEMMEN
SCHOONMAKEN
REPAREREN

ORGELS

Wenscht U een mooi degelijk Orgel?

Bezie dan eens mijn collectie.

Ook voorradig met prachtige Harp.

BELEEFD AANBEVELEND,

G. AMSING, Kronenburgerstraat

Specialiteit in Ansichtkaarten
Dorpsgezichten, Speelgoederen
Galanteriën, Kramerijen
C. LINDEBOOM — Achterbaan 161

Het adres voor Uw Meubileering
in Mahonie- en Eikenhout

BENEVENS ALLE AANVERWANTE ARTIKELEN, ALS:

Matrassen, Bedden, Ledikanten, Kinderwagens enz.

IS BIJ

JAN REBEL H. Jz. - Voorbaan - Huizen

Drinkt uw Consumptie
in het Café „aan Zee”

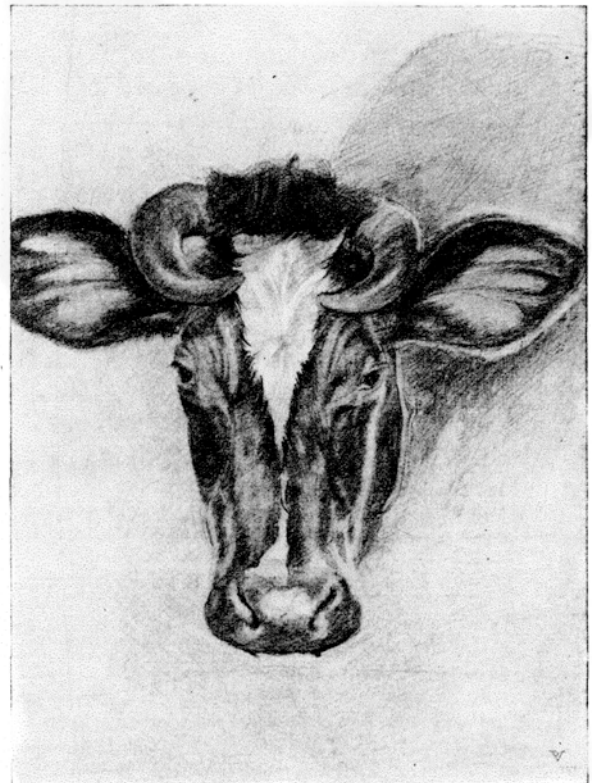
MATIGE PRIJZEN

OOK FIETSEN STALLEN

HEINEKEN's BIEREN

Aanbevelend, J. SMEENK

N.V. MELKERIJ „HOFSTEDE OUD-BUSSEM”.

NAAR EEN TEEKENING VAN PIET VOS

DRINK DE MELK ZOOALS IK ZE U GEEF
GEBRUIK SLECHTS BOTER MET 'T RIJKSMERK

Als er wat te vieren valt, even naar uw slijter

Wijnhandel-slijterij

RELATIE-GESCHENKEN

Anno 1936

in 't Hart van Huizen

Achterbaan 36, 1271 TZ
Tel. 035 - 525 33 84

*Verhuur complete mobiele BIERTAP-INSTALLATIE,
glaswerk etc.
Dé adviseur van gastvrije mensen.*

DE LANGE HUIZEN

VOORBAAN 17 HUIZEN WWW.DLNG.NL

VOORBAAN 35, 1271 RR
TEL. (035) 525 33 09

U bent van harte welkom

**voor uw informele bijeenkomsten
en uw zakelijke bijeenkomsten.**

't Visnet is een modern kerkelijk centrum van de Hervormde Gemeente in Huizen. In 't Visnet vinden diverse kerkelijke activiteiten plaats, maar dit gebouw leent zich ook voor allerlei andere doeleinden.

De Ruyterstraat 7
1271 SR Huizen
Telefoon: 035 - 5253777

Riool verstopt?

Bel 035 - 525 23 19

**24 uurs
service**

Snelle ontstoppingsdienst voor particulieren, bedrijven en overheid

Leidinginspectie met behulp van camera

Stankoverlast opzoeken zonder breekwerk

Aanleg, vervangen en reparatie van riolen

Reinigen van hoofdrielen en straatkolken

Onderhoud en reparatie van pompen en rioolgemalen

Ledigen en reinigen van olie-afscheimers

Ledigen en reinigen van vetafscheimers

Eigen verwerkingsinstallaties voor div. afvalwaterstromen uit riolsystemen

www.teeuwissen.com

Bestevaer 50, 1271 ZA Huizen Tel. 035 - 525 23 19 Fax 035 - 524 09 82
Mercuriusweg 39, 3771 NC Barneveld Tel. 0342 - 425 678 Fax 0342 - 425 677

TEEUWISSEN
rioolreininging